

Met *Geen vaarwel vandaag* schreef Daan Heerma van Voss (1986) een boeiende en knap opgebouwde familieroman, die je in de spiegel van je eigen familierelaties laat kijken.

Verhoudingen komen op scherp te staan

RECENSIE

ARIE KOK

Hoe gezinnen ook uit elkaar kunnen vallen, ooit komt er een moment dat je weer met elkaar geconfronteerd wordt. Vaak is dat bij een sterfgeval, als exen, verloren zonen en dochters, elkaar weer tegenkomen rond de kist. Bloedbanden kunnen verbleken, maar laten zich maar moeilijk verbreken.

In zijn nieuwe roman *Geen vaarwel vandaag* diept Daan Heerma van Voss dit gegeven uit. Heerma van Voss komt zelf uit een schrijversgezin, ook van zijn broer, vader en moeder liggen er boeken in de winkel. Sinds Daans succesvolle debuut in 2010 op 24-jarige leeftijd, is dit zijn tiende boek.

Geen vaarwel vandaag is een familieroman in de traditie van Jonathan Franzen, elk lid heeft een geheel eigen karakter, dat in een zelfstandige verhaallijn wordt uitgewerkt. 'In dit hoofdstuk gaat al iemand dood,' schrijft Heerma van Voss op de eerste pagina. Oskar van Bohemen heeft net ingecheckt voor een vlucht naar Porto, zijn eerste vakantie sinds jaren, als hij ineens zijgt. 'In dat labyrint dat we Schiphol noemen. Dat neerzakken tussen die twee gates, die marionetdraden die worden doorgeknipt, het zwalken, het is een primitief tafereel. Het is dierlijk, rauw.' Wie is Oskar? 'Een erkend moeilijke vraag, die nog complexer wordt naarmate je hem beter kent. Hoe vatten we überhaupt iemand samen?'

Kinderen en ex

Dat Oskar een moeilijk te kennen man is, daar hebben zijn kinderen en ex ook een weg mee moeten gaan, ieder op eigen wijze. Als fotograaf en cameraman werkte Oskar in de filmwereld, en had hij contacten in Holly-

wood. Zijn donkere kamer, in de kelder onder het familiehuis, was de plek waar hij zich in zichzelf kon terugtrekken.

Cat, zijn jongste dochter, woont en werkt in New York. Ze zal per omgaande naar Nederland moeten komen, en mist expres een vlucht, waardoor ze het gesprek met de notaris mist. Een veelzeggende daad. Moor, enige zoon en middelste, leidt een vrijgevochten leven in een woongemeenschap. Tessel, de oudste, is schrijfster en getrouwd met de zakelijke en succesvolle Henk-Maarten, een huwelijk dat al de nodige crises heeft overleefd. Ex Elise heeft het na een toch nog wel lang huwelijk met Oskar opgegeven dat ze hem ooit zou doorgronden, en is in de armen van haar jeugd vriend Cas beland.

Meteen op spanning

Het doodsbericht komt onverwacht en zet de complexe onderlinge verhoudingen meteen op spanning. Ze moeten er in de week tot de crematie samen uit zien te komen, oud zeer

moet om pragmatische redenen onder controle gehouden worden. Oskar blijkt een testament te hebben, waar de nodige verrassingen in staan. Het lichaam moet opgebaard worden, maar bij wie? Bij zijn ex met haar man? Of toch bij Tessel, die midden in een verbouwing zit?

Heerma van Voss beschrijft de onderlinge dynamiek geraffineerd en liefdevol. Het is aantrekken en afstoten. Ze doen allemaal hun best, ze komen dichter tot elkaar, maar er komt ook van alles op scherp te staan. De personages worden gelaagd uitgewerkt, aan stereotypen doet deze vaardige schrijver niet. De stijl is prachtig, met weinig woorden roept hij hele werelden op.

Het spel dat Heerma van Voss speelt met het perspectief van de alwetende verteller, roept interessante vragen op over het bestaan van God. *Geen vaarwel vandaag* is een roman die langzame lezers verdient, die kauwen op de zinnen en bereid zijn in de spiegel van hun eigen familierelaties te kijken.

FOTO: DESIRÉ VAN DEN BERG

Geen vaarwel vandaag
Daan Heerma van Voss
Atlas Contact
€ 24,99

FICTIE TOP 10

- 1 **Hoe overleef ik alles wat ik niemand vertel?**
Francine Oomen
- 2 **Nirwana**
Tommy Wieringa
- 3 **Afslag 23**
Özcan Akyol -
- 4 **Niet te kloven**
Youp van 't Hek
- 5 **Waar gaan we eigenlijk heen**
Toon Tellegen & Thé Tjong-Khing
- 6 **Naar zachtheid en een warm omhelzen**
Adriaan van Dis
- 7 **Daar waar de rivierkreeften zingen**
Delia Owens
- 8 **Ga als een rivier**
Shelley Read
- 9 **Avondrood**
Corina Bomann
- 10 **Voordat het laat wordt**
Kader Abdolah

NON-FICTIE TOP 10

- 1 **Hemel op aarde**
Rob Kemps
- 2 **Friends, lovers en het grote, verschrikkelijke ding**
Matthew Perry
- 3 **Omringd door idioten**
Thomas Erikson
- 4 **Is het voor een cijfer?**
Johannes Visser
- 5 **De reis van de wijze kat**
James Norbury
- 6 **Dingen die je hoop geven**
Haemin Sunim
- 7 **Mijn naam is Barbra**
Barbra Streisand
- 8 **Choosing me**
Kelly Weekers
- 9 **Het Heineken-losgeld**
Harry Lensink & Wim van de Pol
- 10 **What It Takes**
Sarina Wiegman & Jeroen Visscher